

XX SFN World Congress on Parkinson's Disease and Related Disorders

Aquest és un resum del més destacat d'aquest congrés, elaborat per:
Roser Ribosa i Nogué, amb la supervisió d'Antonio Callen i Javier Pagonabarraga.

DIES

8 a 11 de desembre de 2013

LLOC

Ginebra, Palexpo Geneva Congress Center

CARACTERÍSTIQUES LOGÍSTIQUES

Era un palau de congressos molt gran, del qual s'utilitzava només una part per al congrés.

Avantatges:

De relatiu fàcil accés, quedava a uns 15 minuts en transport públic del centre de la ciutat. S'oferia cafè, pastes i dinars molt decents en les pauses de les sessions.

Inconvenients:

- Excepte una sala que era molt gran, la resta de sales es quedaven sovint petites i la gent que assistia a sessions paral·leles havia d'estar sovint dreta o fins i tot, en una sala annexa en què es podien seguir les presentacions i escoltar l'àudio del presentador.
- Les sessions de "hot topics" es presentaven en la planta superior, amb força soroll ambiental i amb l'olor del menjar que feia difícil poder escoltar bé les xerrades, les preguntes i estar concentrat.
- Les sessions orals s'havien de presentar en 6 minuts i els moderadors van ser en alguns casos molt estrictes, impeding que es poguessin fer preguntes i debats sobre els temes presentats.

PROGRAMA

- Era un programa força assequible, si bé en les sessions paral·leles era inevitable perdre's la resta dels temes que es discutien a la mateixa hora.
- Constava de sessions plenàries, sessions educatives, sessions amb les últimes novetats, pòsters electrònics, sessions orals i "hot topics" (sessions orals que havien estat destacades per algun motiu).
- Les sessions més rellevants també es poden trobar en format article en el suplement 1 del mes de gener de 2014 de la revista Parkinsonism and Related Disorders.
- Àrees: es van tractar moltes àrees dels Trastorns del Moviment

Temes més desenvolupats: malaltia de Parkinson (diagnòstic, biomarcadors/predictors de la malaltia, patofisiologia, models animals, rehabilitació), tremolor essencial (diagnòstic i tractaments), distonies i distonies-plus, genètica dels trastorns del moviment, estimulació cerebral profunda-nova tècnica de sonicació, possibles futures teràpies (cèl·lules mare, antioxidants, quelants de ferro)

Temes tractats més puntualment: parkinsonismes atípics (en sessions educacionals) síndrome de Tourette (una única sessió), atàxies (una única sessió), moviments hipercinètics i hipocinètics (en sessions educacionals i de vídeos), parkinsonismes atípics (només a nivell bàsic en les sessions educatives), trastorns del moviment iatrogènics

Temes que van faltar: Es va parlar molt poc dels trastorns neuropsiquiàtrics i cognitius en la malaltia de Parkinson

APORTACIONS CATALANES AL CONGRÉS

Destaquen les següents presentacions orals i pòsters, que anomeno per orde alfabètic del primer autor, i de les quals podeu consultar el resum al document adjunt:

- "Mild cognitive impairment and resting-state functional connectivity changes in Parkinson's disease"

H.C. Baggio^{1,*}, B. Segura¹, R. Sala-Llonch¹, M.J. Martí¹, F. Valldeoriola¹,
Y. Compta¹, E. Tolosa¹, N. Bargallo¹, P. Vendrell¹, C. Junque¹

¹Psychiatry and Clinical Psychobiology, University of Barcelona, Barcelona

- “Exploring the genetic landscape of Parkinson’s disease- an exome study in Sardinia, a mediterranean genetic isolate”

M. Quadri^{1,*}, X. Yang², G. Cossu³, S. Olgiati¹, V. Saddi⁴, G. Breedveld¹, L. Ouyang², J. Hu², N. Xu², J. Graafland¹, V. Ricchi³, D. Murgia³, L. Correia Guedes⁵, S. Tesei⁶, M.J. Marti⁷, P. Tarantino⁸, S. Asselta⁹, F. Valldeoriola⁷, M. Gagliardi⁸, G. Pezzoli⁶, M. Ezquerra⁷, A. Quattrone¹⁰, J.J. Ferreira⁵, G. Annesi⁸, S. Goldwurm⁶, E. Tolosa⁷, B.A. Oostra¹, M. Melis³, J. Wang², V. Bonifati¹

¹Clinical Genetics, Erasmus MC University Medical Center, Rotterdam, Netherlands,

²BGI, BGI-Shenzhen, Shenzhen, China, ³Neurology Service and Stroke Unit, General Hospital S. Michele AOB “G. Brotzu”, Cagliari, Italy, ⁴Neurology Division, S.

Francesco Hospital ASL No.³, Nuoro, Italy, ⁵Neurological Clinical Research Unit,

Instituto de Medicina Molecular University of Lisbon, Lisbon, Portugal, ⁶Parkinson

Institute, Istituti Clinici di Perfezionamento, Milan, Italy, ⁷Neurology Service, Hospital

Clinic of Barcelona, Barcelona, Spain, ⁸Neurological Sciences, National Research

Council, Cosenza, Italy, ⁹Medical Biotechnologies and Translational Medicine,

University of Milan, Milan, Italy, ¹⁰Neurology, University Magna Grecia, Catanzaro,

Italy

- “Exome and targeted sequencing identify a new gene causing essential tremor”

H. Hor^{1,*}, L. Bartesaghi², S. Ortega-Cubero³, O. Lorenzo-Betancor³, F.J. Jiménez-Jiménez⁴, A. Gironell⁵, J. Clarimón⁶, J.A.G. Agúndez⁷, D. Kenzelmann Broz⁸, R. Chiquet-Ehrismann⁸, F. Coria⁹, E. García-Martin¹⁰, H. Alonso-Navarro⁴, M.J. Martí¹¹, S. Ossowski¹, J. Kulisevsky⁵, R. Chrast², P. Pastor³, X. Estivill¹

¹Bioinformatics and Genomics Program, Center for Genomic Regulation {CRG),

Barcelona, Spain ²Department of Medical Genetics, University of Lausanne, Lausanne,

Switzerland, ³Division of Neurosciences, Center for Applied Medical Research

(CIMA), Pamplona, Spain, ⁴Section of Neurology, Hospital Universitario del Sureste,

Madrid, Spain, ⁵Neurology Department, Hospital de Sant Pau, Barcelona, Spain, ⁶Sant

Pau Biomedical Research Institute, Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona,

Spain, ⁷Department of Pharmacology, University of Extremadura, Cáceres, Spain,

⁸Faculty of Sciences and Department of Biomedicine, Friedrich Miescher Institute of

Biomedical Research, Basel, Switzerland, ⁹Service of Neurology, Son Espases

University Hospital, Palma de Mallorca, Spain, ¹⁰Department of Biochemistry and

Molecular Biology, University of Extremadura, Cáceres, Spain, ¹¹Neurology Service, Hospital Clinic, Barcelona, Spain

- “Rotigotine improves sleep fragmentation in Parkinson’s disease”

J. Pagonabarraga¹, P. Sanz², V. Puente³, E. Balaguer⁴, G. Piñol⁵, A. Cardozo⁵, I. Legarda⁶, T. Delgado⁷, P. Otermín⁸, C. Serrano⁹, M. Aguirregomez¹⁰, R. Álvarez¹¹
¹Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Barcelona ²Hospital de Mataró, Mataró ³Hospital del Mar, Barcelona ⁴Capio Hospital General de Catalunya, Barcelona ⁵Hospital Santa Maria de Lleida, Lleida ⁶Hospital Son Espases, Mallorca ⁷Corporació Sanitària Parc Taulí, Sabadell ⁸Hospital de Granollers, Granollers ⁹Hospital de Martorell, Martorell ¹⁰Hospital de Figueres, Figueres ¹¹Hospital Germans Trias i Pujol, Badalona

- “LRRK2 binds to neuronal vesicles through protein interactions mediated by its C-terminal WD40 domain”

G. Piccoli^{1*}, M.D. Cirnaru¹, F. Onofri², A. Kastenmüller³, F. Pischedda¹, A. Marte², A. Vogt⁴, F. Giesert⁵, N. Pan⁶, C. Kiel⁷, C. Sala¹, F. Antonucci⁸, M. Zhang⁶, M. Matteoli⁸, M. Ueffing⁴, C.J. Gloeckner⁵
¹Neuroscience, CNR – Neuroscience Institute, Milano, Italy, ²DIMES, University of Genova, Genova, Italy, ³Chemistry, Technical University of Munich, Munich, Germany, ⁴Medical Proteomic Center, Eberhard Karls University, Tübingen, Germany, ⁵Institute of Developmental Genetic, Helmholtz Zentrum München, Munich, Germany, ⁶Division of Life Science Centre of Systems Biology and Human Health, Institute for Advanced Study and School of Science, Hong- Kong, China, ⁷Centre de Regulació Genòmica, CRG-EMBL, Barcelona, Spain, ⁸Dipartimento di Biotecnologie Mediche e Medicina Traslazionale, University of Milan, Milano, Italy

- “Analysis of in-air movement in handwriting: a ovel marker for Parkinson’s disease”

I. Rektorova^{1*}, P. Drotar², J. Mekyska², Z. Smekal², L. Masarova¹, M. Faundez-Zanuy³
¹Department of Neurology School of Medicine Masaryk University St. Anne’s Hospital, Applied Neuroscience Research Group CEITEC MU, Brno, Czech Republic, ²Department of Telecommunications, Brno University of Technology, Brno, Czech Republic, ³Escola Universitaria Politecnica de Mataró, Tecnocampus, Mataró, Spain

- **“Deep brain stimulation of sub-thalamic nucleus of Luys for advanced Parkinson disease with octopolar electrodes: programming electrical parameters guided for a neuroanatomical 3D image software”**

Salazar G*, Moreno R., Font A., Fragoso M., Rey A. Hospital de Terrassa- CST (Terrassa)

- **“Cortical atrophy in Parkinson’s disease with and without mild cognitive impairment”**

B. Segura¹, H.C. Baggio^{1*}, M.J. Martí¹, F. Valldeoriola¹, Y. Compta¹, E. Tolosa¹,
A.I. Garcia-Diaz¹, P. Vendrell¹, N. Bargallo¹, C. Junque¹

¹Psychiatry and Clinical Psychobiology, University of Barcelona, Barcelona.

- **“Detecting cognitive deficits with no manifest symptoms: the usefulness of cognitive processing speed in early stages”**

J. Subirana-Mirete^{1*}, O. Bruna Rabassa¹, C. Virgili Tejedor¹

¹Graduate School of Psychology Blanquerna, Ramon Llull University, Barcelona

CONCEPTES

Aquests són alguns dels conceptes que van cridar l’atenció al grup de neuròlegs catalans que va assistir al congrés:

- PSP (Andrew Lees), educational session: va agradar el concepte d’hipocinèsia sense decrement, present en aquesta malaltia i que la diferencia de la malaltia de Parkinson.

- DCB (Anthony Lang), educational session: va parlar dels nous criteris diagnòstics, publicats a la revista Neurology.

- Psychological movement disorders (Mark Edwards), educational session: va parlar de la necessitat de fer un diagnòstic “positiu” d’aquests trastorns, no per exclusió, i de parlar obertament amb el pacient del diagnòstic i oferir-li la possibilitat de tractament rehabilitador.

- Tremolor, espectre clínic (Rick Helmich), plenary session: a tothom li va semblar una sessió molt útil. Es va insistir en el concepte de tremolor de repòs, que probablement només és realment vàlid mentre la persona està estirada a una llitera. Dels 3 tremolors posturals fàcils de confondre: essencial, distònic i parkinsonià, aquest últim

es caracteritza pel fenomen de la reemergència, que permet diferenciar-lo dels altres dos.

-Neurorehabilitació (Erwin van Wegen), clinical parallel session: va parlar de l'existència d'App per a mòbil i tauleta, amb exercicis basats en l'evidència per al pacient amb malaltia de Parkinson. El terapeuta pot escollir, d'acord amb el pacient, aquells que són més adequats segons el seu estat. L'any 2014 està previst que surti la versió espanyola de l'App.

-Neurorehabilitació (Bastiaan Bloem), clinical parallel session: va parlar de l'excel·lent xarxa per al tractament integral dels pacients amb malaltia de Parkinson que existeix a Holanda: ParkinsonNet. Aquesta organització forma professionals de manera contínua, edita guies de pràctica clínica basada en l'evidència i desenvolupa tasques de recerca.

-DBS (Andres Lozano), plenary session: va parlar dels nous electrodes que permeten una àmplia varietat de paràmetres i camp d'estimulació, de l'estimulació adaptada que permet estimular el nucli subtalàmic només quan es detecta una activitat anormal (activitat beta) i augmenta el benefici clínic, de les noves tècniques d'imatge intraoperatòria, de les noves bateries, etc. però va insistir en la importància que els electrodes estiguin ben situats d'entrada.

-Sonicació (Ernst Martin-Fiori), plenary session: va explicar en què consisteix aquesta tècnica lesional per ultrasons i va exposar la seva experiència personal amb dos casos que no podien rebre l'estimulació cerebral profunda convencional i que se n'havien beneficiat.

-Distonia, espectre clínic (Bathia), plenary session, parallel session: va donar pistes clíniques per poder subclassificar les distonies i així poder arribar més fàcilment al diagnòstic final.

DETALL

Amb la inscripció, regalaven el següent llibre: Walters and Baumann. Parkinson Disease and Related Movement Disorders.